

VÅREN 2014



bit teatergarasjen

HØYDEPUNKTER FRA HELE VERDEN / BIT-TEATERGARASJEN.NO

ORD fra styreleder

BIT Teatergarasjen går inn i et nytt år med samme kunstneriske engasjement og vitalitet som tidligere. Og vi er stadig optimister med tanke på nytt teaterbygg i Baneveien. Et halvt år etter at vi meldte oppstart på reguleringsplanen er den første høringsrunden (planprogrammet) ferdig. Vi fikk mange gode innspill, men også noen kritiske. Det er ikke til å stikke under en stol at ikke alle er like begeistret som oss for kommunens valg av tomten i Baneveien. Men vi føler oss fortsatt sikker på at utfordringene på tomten skal la seg løse. Vi er for tiden i tett og god dialog med fylkeskonservator for å finne løsninger på byggets forhold til den fredede husrekken i Nøstegaten. Og i skrivende stund venter vi spent på kommunens behandling av vår søknad om midler til den pågående planprosessen. Blant annet håper vi på å få penger til å gjennomføre en arkitektkonkurranse.

I løpet av 2014 skal vi ha ferdig en konsekvensutredning av tiltaket og planen skal førstegangsbehandles av Bergen kommune. Deretter er det ny høringsrunde for andre-gangsbehandling i de politiske organer, inkludert bystyret. Med andre ord skal planen fortsatt gjennom en del formelle prosesser og kommunale irrganger før vi kan stikke spaden i jorden.

Den lange husløse perioden kunne blitt en stor belastning for både BIT og vårt publikum, desto mer gledelig er det å være vitne til hvordan driften går som før - med stadig nye høydepunkt på programmet. Og ikke minst er vi takknemlige for at publikum stadig finner veien til oss for nye og grensesprengende teateropplevelser. Godt nytt år til alle venner av BIT Teatergarasjen!

Gunn-Vivian Eide

Styreleder for BIT Teatergarasjen



Fra forestillingen: **Mette Ingvartsen** (Danmark)
The Artificial Nature Project Foto: Milka Timosaari

BIT Teatergarasjen co-produserer og presenterer norsk og internasjonal scenekunst. Vi vektlegger særlig prosjekter som stimulerer til internasjonal samarbeid og arbeid på tvers av kunstneriske sjangre.

BIT ble etablert i 1983/84 som internasjonal teaterfestival og har siden 1990 vært helårsdrevet scenehus med BIT Teatergarasjen i Nøstegaten som fast arena for produksjon og presentasjon av forestillinger. Frem til nye Teatergarasjen står ferdig, presenteres forestillinger på ulike arenaer i Bergen (se side 44 – 45). BIT Teatergarasjen er i dag en av Norges største produsenter og co-produsenter av internasjonal scenekunst og vi samarbeider på fast basis med teaterhus, dansescener og festivaler i flere europeiske land.


Mer info om BIT Teatergarasjen og billettsalg på side 48 – 49 og på bit-teatergarasjen.no

Programmet for våren 2014 blir presentert i samarbeid med Universitetet i Bergen - seksjon for teatervitenskap, Bergen Dansesenter og med støtte fra Bergen Kommune - Byrådsavdeling for kultur, næring, idrett og kirke og den Europeiske Unions Kulturprogram.

Stiftelsen Bergen Internasjonale Teater mottar driftsstøtte fra Kulturdepartementet, Hordaland fylkeskommune - kultur- og idrettsavdelingen og Bergen kommune - Byrådsavdeling for kultur, næring, idrett og kirke - seksjon for kunst og kultur.

 Lik oss på [facebook.com/bitteatergarasjen](https://www.facebook.com/bitteatergarasjen)

 Følg oss på twitter.com/teatergarasjen

 Abbonér på vårt nyhetsbrev på bit-teatergarasjen.no/nyhetsbrev

Redaksjon: **Sven Åge Birkeland, Rune Salomonsen** (tekster), **Anna Borchering, Ingrid Ellestad & Andreas Langenes** (red.) / Design: **Ginungagap** / Trykk: **Scanner Grafisk**
Forsidefoto: **Michael Laub / The Cambodian Space Project** (Belgia / Kambodsja)
Galaxy Khmer / Portrait series Battambang Foto: The Cambodian Space Project



This work programme has been funded with support from the European Commission. This publication [communication] reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

VELKOMMEN

til en spennende vår på BIT Teatergarasjen!

Bonne année, happy new year, novus annis, seneng taun anyar, gelukkig nieuw jaar, libra, nuovi anni felici, tau hou hari, head uut aastat, blynedd newydd yn hapus, dun titun odun, anos novos felizes, Frohes neues Jahr, onnellista uutta vuotta, godt nyttår!

En enkel oppfordring og kort setning som nettopp er sagt av mange, som rommer mye, på ulike språk, i ulike sammenhenger og i forskjellige kulturer over hele verden. Forskjellene til tross, vi ønsker oss av hele vårt hjerte et godt nytt år både for oss selv, vår familie og venner, våre kolleger og medmennesker hvor enn vi måtte befinne oss. Dette “godt nytt år” representerer både utfordringer, kjærlighet og generøsitet, og et håp og en tro på at når vi går inn i ukjent farvann, som fremtiden alltid er, så er det med full kraft, spekket med optimisme og glede over å kunne dele noe som er større enn hver enkelt av oss. Hva enn vi som enkeltindivider, som byen Bergen og teateret BIT Teatergarasjen representerer, vi sier dette med troen på at vi sammen bidrar til både harmoni og endring, og til syvende og sist gjør verden til et bedre sted å være. Og vi skal være akkurat der, fulle av tro, håp og kjærlighet. Vi skal poengtere det gode, det som på mange vis holder oss sammen som mennesker og er grunnlaget for enhver sivilisasjon. Og hva er vel mer egnet til et fokus som dette enn kunsten og teateret, og det som foregår på scenen vår nettopp denne våren: Kommende fra alle verdenshjørner, dvelende ved mulighetene som ligger foran oss, det som gir hver ny dag mening og retning. Vårens program i BIT Teatergarasjen er satt sammen av forestillinger som inviterer hver enkelt av dere til å reflektere over hverdagen, de små detaljene så vel som de store eksistensielle spørsmålene, muligens også ta en aldri så liten kikk inn i fremtiden. Programmet er et artikulert håp og ønske om å bidra til å gjøre verden til et godt sted å være for oss alle. Det er såpass enkelt og samtidig akkurat passe komplisert. Uten å virkelig mene det er et uttalt godt nytt år uten betydning. Uten å prøve er løpet kjørt. Velkommen til en eksplosiv vårsesong i BIT Teatergarasjen!

Sven Åge Birkeland
Kunstnerisk leder BIT Teatergarasjen

AGENDA Våren 2014

- Side **JANUAR**
- 10 – 11 **MICHAEL LAUB / THE CAMBODIAN SPACE PROJECT** Belgia / Kambodsja
Galaxy Khmer / Portrait series Battambang
23 – 24 januar ⌚ 19:00 Studio Bergen
- 30 – 31 **PRØVEROMMET** på KNIPSU
27 januar ⌚ 20:00 – 01:00
- FEBRUAR**
- 12 – 13 **YANIV COHEN** Norge
How Hard Can It Be?
7 – 9 februar ⌚ 19:00 Studio Bergen
- 30 – 31 **PRØVEROMMET**
på Nobel Bopel
10 februar ⌚ 20:00 – 01:00
- 14 – 15 **MADELEINE FOURNIER / JONAS CHEREAU** Frankrike
Sexe symbole (to deepen the meaning of the term)
14 – 15 februar ⌚ 19:00 Studio Bergen
- 30 – 31 **PRØVEROMMET** på Landmark
24 februar ⌚ 20:00 – 01:00
- 16 – 17 **ZACHARY OBERZAN** USA
Tell Me Love Is Real
26 – 27 februar ⌚ 19:00 Studio USF
- MARS**
- 18 – 19 **NONCOMPANY** Norge
KAZAK: kazak
6 – 9 mars ⌚ 19:00 Cornerteateret
- 30 – 31 **PRØVEROMMET** på Bergen Offentlige Bibliotek
10 mars ⌚ 20:00 – 01:00
- 20 – 21 **TALKING TIMBER** Norge
Answering Answering-Machines
14 – 15 mars ⌚ 19:00 Studio USF
- 30 – 31 **PRØVEROMMET** Sted annonseres
24 mars ⌚ 20:00 – 01:00
- 22 – 23 **AMUND SJØLIE SVEEN** Norge
Economic theory for Dummies
28 – 29 mars ⌚ 19:00 Studio USF
- APRIL / MAI**
- 30 – 31 **PRØVEROMMET** på Landmark
7 april ⌚ 20:00 – 01:00
- 24 – 25 **CHRISTOPHE MEIERHANS** Belgia
Some use for your broken clay pots
11 – 12 april ⌚ 19:00 Studio USF
- 26 – 27 **SPREAFICO / ECKLY** Norge
Catholic 1991
25 – 26 april ⌚ 19:00 Studio USF
- 30 – 31 **PRØVEROMMET** på Østre
28 april ⌚ 20:00 – 01:00
- 28 – 29 **NAJA LEE JENSEN / KAREN TØMTE** Norge
call me a fool, but I don't wanna die
2 – 3 mai ⌚ 19:00 Studio USF



Fra forestillingen: **NONcompany** (Norge) KAZAK: kazak
Foto: NONcompany



MICHAEL LAUB Belgia / Kambodsja

THE CAMBODIAN SPACE PROJECT

Portrait series Battambang / Galaxy Khmer

Foto: The Cambodian Space Project

Kambodsja mistet en fjerdepart av sin befolkning – over 2 millioner mennesker under Røde Khmer. I løpet av 4 år fra 1975 ble 1,3 millioner torturerte og drepte stablet i 20 000 massegraver - The Killing Fields. I dag er dette sørøstasiatiske landet et av verdens fattigste, men kunstscenen er vendt tilbake med økt internasjonal anerkjennelse, og Phnom Penhs vibrerende natteliv - med sin glittermusikalske subkultur - vitner om forsøk på å se en framtid hinsides dette horribelt mørke.

Siden 2002 har Laub anvendt filmteaterformatet på flere steder i verden. Portrait series Battambang er både trist og poetisk - et hjerteskjærende vitnesbyrd, et humanistisk faneprosjekt og en unik hyllest til kun-

stens rolle med unge sirkusartister, dansere og billedkunstnere, en sikkerhetsvakt, bønder, en grønnsakshandler og åtselere fra kretsen rundt NGO-en Phare Ponleu Selpak.

Deretter iscenesettes en konsertforestilling med det fenomenale The Cambodian Space Project, musikere og dansere fra Phnom Penh og Battambang. Konserten inkluderer videoprojeksjoner fra den profilerte dokumentarfilmskaper Marc Eberle, som bor i Kambodja. Resultatet er et praktfullt rock'n'roll-sirkus kalt Galaxy Khmer, en flagrende teltduk naglet til traumet, med driv av multimediashowene fra 1960-tallets glansdager.

The Cambodian Space Project rekonstruerer popmusikken fra denne storslagne perioden, og bringer fortidens glamour inn i samtiden. Hovedpersonene i den tids kulturelle oppblomstring var i likhet med andre kunstnere og intellektuelle, blant de første som ble eliminert under Pol Pot.

Michael Laub travels to Bergen with dancers and artists from the non-profit Cambodian association Phare Ponleu Selpak, with documentary filmmaker Marc Eberle and The Cambodian Space Project to manifest once and for all the effectiveness of art in building a future against the worst horrors of the past. It will be unforgettable and surely the biggest hammer blow of a project we have been able to present in years.

23 – 24 januar

🕒 19:00

Sted: Studio Bergen

Nøstegaten 119

Varighet: ca. 3 timer

Pris: 220,- / 110,-

Kategori: Teater / dans / musikk / film

Et prosjekt av: Michael Laub / Remote Control Productions.

Co-produsert av: HAU Hebbel am Ufer, Phare Ponleu Selpak Association og BIT Teatergarasjen.

Støttet av: Det Kongelige Norske Utenriksdepartement og Danse og Teatersentrum.



En House on Fire co-produksjon med støtte fra Kulturprogrammet til den Europeiske Union.

22 januar

🕒 17:00

Sted: Cinemateket USF

Tea time

med Marc Eberle

Dagen før sesongåpning inviterer vi til et møte med den anerkjente dokumentarfilmskaperen Marc Eberle. Eberle, som bor i Kambodsja, slipper oss inn i sitt arbeid som filmskaper, deriblant sitt pågående dokumentarprosjekt om Srey Thy, vokalist i The Cambodian Space Project.



YANIV COHEN Norge

How Hard Can It Be?

Foto: Lena Khodoun

I *How Hard Can It Be?* danser Yaniv Cohen og Asher Lev til Cohens dokumentarfilm *Jerusalem*, laget med håndholdt kamera. I filmen spør han Jerusalems innbyggere om hvorfor byen er viktig for dem. How hard can it be? går provokativt til verks med å bryte opp flere av vår tids mektigste symboler med en grunnleggende tro på at humor kan rive murer og blottstille det menneskelige og absurde i traumatiske hendelser.

Symboler går forut for menneskelig språkdannelse. De har blitt brukt til å gi oss en forståelse av hvem vi er og hvor vi hører til, og har blitt misbrukt fra første stund. De har blitt brukt til å starte kriger og skape fred, for å bygge og ødelegge. Symboler

kan være komplekse, de utvikles over tid og kan uttrykke flere virkeligheter, på godt og vondt.

Som israelsk jøde i Norge har Cohen både et nært kjennskap og en tilskuerrolle til situasjonen i Midtøsten. Israel-Palestina konflikten og Den Arabiske Våren er konflikter som presenteres gjennom utstrakt bruk av symboler, generaliseringer av personlige opplevelser og til og med av romantiserte fortolkninger av det groteske. *How hard can it be?* er en kjærlighetserklæring til symbolenes by fremfor noen, og konfronterer dens virkelighet med en hard kritikk av religion, og taler for en omfattende multi-kulturalisme og anerkjennelse av den andre.

How Hard Can It Be? is a political dance performance about symbols and how they define us as individuals and nationalities, how they drift and shift through history, context and the massive information era. The performance is a dance project, performed by two male dancers interacting with video clips from Yaniv Cohen's documentary "Jerusalem".

7 – 9 februar

🕒 19:00

Sted: Studio Bergen

Nøstegaten 119

Varighet: 70 minutter

Pris: 220,- / 110,-

Kategori: Dans

Konsept & Koreografi: Yaniv Cohen.

Skapende utøvere:

Asher Lev, Yaniv Cohen.

Kunstnerisk støtte: Andrea Spreafico.

Lysdesign: Martin Flack.

Lyddesign/mixing:

Danni Tzchori, Yaniv Cohen.

Kostymedesigner: Line S.Maher.

Film cowboys i Jerusalem:

Lena Khodoun.

Film Jerusalem: Yaniv Cohen.

Klipp video: Yaniv Cohen.

Co-produsert av:

BIT Teatergarasjen, Carte Blanche og Machol Shalem Israel.

MADELEINE FOURNIER / JONAS CHEREAU

Frankrike

Sexe symbole (to deepen the meaning of the term)

Det engelske uttrykket sex symbol brukes på mennesker som symboliserer eller representerer et visst seksuelt ideal enten feminint eller maskulint. Disse sexsymbolene er folk som hverken trenger å være vakre eller pene, men har noen egenskaper som gjør dem seksuelt tiltrekkende på en eller annen måte. Danseforestillingen *Sexe Symbole* leter etter hva sexsymbol kan bety om man fjerner det seksuelle ideal som det vanligvis er assosiert med.

Sexe Symbole bryter opp de to termene i dette uttrykket, i et forsøk på å tenke mer grunnleggende om både sex og symbol. Sex har alltid referert til forskjellige kjønn, i nyere tid til seksualakten. Den opprinnelige betydningen er derimot atskillelse (sexus, secare), og symbol betyr å sette sammen. Forestillingen handler om å være atskilt og sammensatt i scenerommet. Den handler om å være seg selv både som tilskuer og utøver, som kropp og individ med tanker, sanser og følelser. Å vite hva sex betyr innebærer å spørre hva sex er et symbol på. *Sexe symbole* bryter opp skillet mellom sjel og kropp, inntrykk og uttrykk, begynnelse og slutt, før og etter, og starter med at en naken kvinne kommer inn og rigger scenen.

Sex means division, the beginning of a hierarchical relationship between one thing and another. The symbol is union. Its function is to create connections between an object and its representations. We are all observers and actors of our own selves. *Sexe symbole* doesn't distinguish between body and self, sensation and expression, origin and ending, and it starts by a naked woman preparing the stage grid.

14 – 15 februar

🕒 19:00

Sted: Studio Bergen

Nøstegaten 119

Varighet: 55 minutter

Pris: 220,- / 110,-

Kategori: Dans

Koreografi & dans: Madeleine Fournier og Jonas Chéreau.

Dramaturgi: Stephen Thompson

Co-produsert av: Centre chorégraphique national de Rillieux-la-Pape, direction Yuval Plick, Ministère de la culture flamande, Théâtre de Vanves scène conventionnée pour la danse, le Manège de Reims-scène nationale.

Med støtte fra: La Métive, Bains Connective, Workspace Brussels, Summer Studios P.A.R.T.S., la Ménagerie de verre, SACD Belgique.



ZACHARY OBERZAN ^{USA}

Tell Me Love Is Real

Samtidig som Whitney Houston blir funnet død vinteren 2012 i et badekar på Beverly Hilton Hotel, forsøkte også Zachary Oberzan å ta sitt eget liv med den samme nervepillen Xanax, på et annet hotell på vestkysten av USA. Oberzan overlevde og startet en langsom innhenting av sitt eget liv på psykiatrisk anstalt, noe som nå har resultert i forestillingen *Tell Me Love Is Real*.

Hva er livet og hvorfor skal vi leve det - slik vi får det kastet mot oss som en galskapers og forbløffelsens kriminalroman vi er tvunget til å lese, med omstokkede kapitler, ofte komplett uforståelig? Kjærlighet er et av svarene. I jakten på et forbilde og en veiviser i tilværelsens pendelsving mellom hjertet og grav, påkalles spøkelsene fra Buddy Holly, Amelia Earhart, Bruce Lee og Serge Gainsbourg, og en rekke andre, men sterkest av alle lyser Leonard Cohens ord: "I am not the one who loves/ It's love that chooses me."

“Vår venn Albert Camus sa at det bare finnes ett virkelig filosofisk spørsmål: skal vi begå selvmord eller ikke. Det ironiske ved det hele er at de som best forstår aldri vil se forestillingen fordi de er for deprimerede til å komme seg ut av senga. Det er synd, for den inneholder mye humor som vil gjøre dem godt. (Zachary Oberzan)

Last winter two performing artists sat in anonymous hotel rooms, and in a bizarre coincidence, over-dosed on the anxiety drug Xanax. Whitney Houston didn't survive. Oberzan did, and made his way out of the psychiatric ward with this piece, a story about love and the ghosts of Buddy Holly, Amelia Earhart, Bruce Lee, Serge Gainsbourg and Leonard Cohen.

26 – 27 februar

⌚ 19:00

Sted: Studio USF

Georgernes Verft 12

Varighet: 90 minutter

Pris: 220,- / 110,-

Kategori: Teater

Av og med: Zachary Oberzan.

Dramaturgisk rådgiver og produksjonsmanager: Nicole Schuchardt.

Lys, lyd og videoteknikk: David Lang.

Scenedesign: Eike Böttcher.

Kostymeassistent: Eric Gorsuch.

Co-produksjon: deSingel International Arts Campus Antwerp, Black Box Teater, Gessnerallee Zürich, brut Wien, BIT Teatergarasjen, Teaterhuset Avant Garden og Kunstencentrum BUDA Kortrijk / NEXT Arts Festival.

27 februar

Konsert etter forestillingen

Sted: USF Verftet

I'm the Man Who Sings Suzanne

Hva har en actionhelt som Rambo og musikeren Leonhard Cohen til felles? De er begge Zachary Oberzans store idoler. Av denne enkle grunn gjør Oberzan en konsert etter forestillingen i på USF Verftet denne kvelden. Armert med en setliste bestående av utvalgte Cohen-låter gjør Oberzan et forsøk på å gjøre romantikken om til en atletisk disiplin.

NONCOMPANY ^{Norge}

KAZAK: kazak



Foto: NONcompany

KAZAK: *kazak* er andre del i trilogien om barskogen, taigaen - den biotopen som ligger som et belte rundt den nordlige del av jordkloden. Trilogien er et kunstnerisk utforskende eksperiment om hva de menneskene som bor her har til felles. For å samle bakgrunnsmateriale til første del, KAZAK: *ekspedisjonen*, dro NONcompany fra Elverum til Vladivostok sommeren 2011. Materialet ble formidlet etter mottoet «å ikke se skogen for bare trær», og ble en visuelt poetisk fremføring som ble sammenlignet med Verdensteatret i formen, bare mer episk og lettere tilgjengelig. *Kazak: intermezzo* fra 2012 markerte kompaniets 10års jubileum. I denne konsert-eventen ble bandet Alkotrazz til. Det er dette bandet som reiser til Whitehorse,

Canada og avslutter ekspedisjonssirkelen i taigaens motsatte ende med et nytt motto: «som man roper i skogen får man svar.» I forestillingen spiller aktørene seg selv i forhold til en kunstfilm fra oppholdet, og utforsker hva tilhørighet handler om, hvordan oppfatninger endres og hvordan flere perspektiver virker inn samtidig.

Kazak betyr raner, en som forstyrrer freden - en eventyrer som ikke ville akseptere det livet skjebnen la frem. Betegnelsen er også brukt på grupperinger som løsrev seg fra sin tilhørighet til kongen og sine likemenn. I den eldre russiske betydningen av ordet er kazak en som hverken eier gods eller gull, som ikke har tilhørighet, men streifer omkring.

6 – 9 mars

⌚ 19:00

Sted: Cornerteateret

Kong Christian
Frederiks plass 4

Varighet: 60 minutter

Pris: 220,- / 110,-

Kategori: Teater

Av og med: Lise Risom Olsen, Lena Lundsten Buchacz, Morten Pettersen, Oyvind B. Lyse, Hans Skogen.

Film: Tommy Naess og NONcompany
KAZAK: *kazak* er co-produsert av BIT Teatergarasjen og Teaterhuset Avant Garden.

Støttet av: Bergen Kommune, Fond for Lyd og Bilde, Fond for Utøvende Kunstnere og Norsk Kulturråd.

KAZAK: *kazak* is the second part of the KAZAK trilogy and an audio-visual trip into the depth of the forest, exploring the relationship between the live and the recorded with a film shot in Whitehorse, Western Canada as a base. The film features the band "Alkotrazz" from the punk-humorous intermezzo-performance last year, meeting Taigans from the other side in search for the real forest sound.

TALKING TIMBER ^{Norge}

Answering Answering-Machines



Foto: Jan Hajdelak Husták

You will enter a room. That's how the story may begin. Jill is already there. She is looking at Bob making coffee for Laura and her cousin Jim. It's too complicated; you have to be there. If you don't come, there's nothing. We need you. Without you around the breakfast table we cut ourselves and not the bread. If you don't do what we ask you to, we will disappear. Without you there's nothing.

Aktørene i Talking Timber har skuespillerutdannelse fra Akademi for Scenekunst i Fredrikstad, og har stablet på bena et ferskt og spennende kompani fra denne skolen. Med utgangspunkt i teater, dans og installasjon skaper de scenerom hvor komedie

og tragedie går hånd i hånd. I forestillingen *Answering Answering-Machines* beveger kompaniet seg mellom ulike genre. Konstante endringer fører til at både utøvere og tilskuere presses inn i en tilstand av fullstendig nærvær.

Forestillingen starter i beste fringeteaterstil. Tre skuespillere, enkle midler. Til og med 70tallskostymer. En container av rask møysommelig spredt på scenen og et skumkammer. Røyk og lyseffekter. En enkel historie utvikler seg til noe annet, hundrevis av historier lagt oppå hverandre til det hele bryter sammen og ender i ren visuell og kaotisk magi.

Starting out almost like a classical fringe theater piece; few actors, simple means, costumes from the 70es and all, this soon develops, amongst a pile of trash on stage, including a foam chamber, smog and light effects to a hundred layers of stories on top of each other, until it all collapses into pure visual and chaotic magic.

14 – 15 mars

🕒 19:00

Sted: Studio USF
Georgernes Verft 12

Varighet: 85 minutter

Pris: 220,- / 110,-

Kategori: Teater

Ide og konsept: Talking Timber.

Scenografi: Mikkel Rasmussen Hofplass.

Performative uttrykk: Josephine Kylén Collins, Piet Gitz-Johansen.

Musikere/komponister: Georgia Wartel Collins, Jonny Wartel Collins.

Lysdesign: Hanna Reidmar.

Dramaturg: Karmenlara Ely.

Turneprodusent: Patricia Canellis.

På scenen: Josephine Kylén Collins, Piet Gitz-Johansen, Mikkel Rasmussen Hofplass, Georgia Wartel Collins og Jonny Wartel Collins.

Foto: Jan Hajdelak Husták.

Støttet av: Norsk Kulturråd.

Co-produksjon: Black Box Teater.



Foto: Wolfgang Silveri / Steirischer Herbst

AMUND SJØLIE SVEEN ^{Norge}

Economic theory for Dummies

Economic theory for Dummies er en forestilling som går sin seiersgang på programmerende scener i Europa akkurat nå, en enkel innføring i økonomi og om bakketpet for dagens økonomiske virkelighet. De økonomiske teoriers retorikk er til stede i vår bevissthet og i media, men virkeligheten er mange steg foran. Dessuten er kulturen langt foran naturen i utvikling. Våre følelser og instinkter er utviklet over tusenvis av år, formet i en verden preget av knapphet, farer og behov for kortsiktig tenkning. Virker disse mekanismene imot oss i dag, når vi nå lever i sammenlignbar overflod og trygghet, med et vesentlig behov for langsiktig tenkning? Og hva sier teoriene?

Prosjektet er et lite bidrag til offentlighetens behov for ta makten tilbake i det økonomiske feltet. Vi trenger å forstå terminologien for å kunne bidra politisk. Vi trenger å være i stand til å skille politikk fra naturlover, og samtidig forstå sammenhengen mellom økonomi og økologi. Vi trenger et lynkurs i økonomisk teori for dumskaller.

Musikeren Amund Sjølie Sveen formidler komplekse sammenhenger på en klar, kommunikativ og underholdende måte. Han utnytter multimediakunsten til det ytterste. Ja, selv instrumentene han spiller på er stemt til emnet.

**We all know money isn't everything
We all know we can't buy happiness
We all know the rich are getting richer
and the poor are getting poorer
We all know the earth is about to
roll over the cliff
We all know it probably would be good
to change a few things around
We all love our new iPhones**

28 – 29 mars

🕒 19:00

Sted: Studio USF
Georgernes Verft 12

Varihet: 60 – 80 minutter

Pris: 220,- / 110,-

Kategori: Theater

Av og med: Amund Sjølie Sveen.
Co-produsert av: Steiricher Herbst, New Theater Institute of Latvia, Barents Spektakel Festival og Imagine 2020.
Støttet av: Norsk Kulturråd, Fritt Ord og Kulturprogrammet til den Europeiske Union.

We all know money isn't everything. We all know we can't buy happiness. Still the rich are getting richer and the poor are getting poorer. We all know it probably would be good to change a few things around. This project is a small contribution to the public need to regain power in the field of economy. We need a crash course, an *Economic theory for Dummies*.

CHRISTOPHE MEIERHANS ^{Belgia}

Some use for your broken clay pots



Foto: Christophe Meierhans

Ostrakisme var en prosedyre det athenske oldtidsdemokrati brukte for å beskytte seg mot tyranner. I en folkeforsamling hvor minst 6000 stemmeberettigede var til stede, kunne man skrive ned navnet på en politiker man ville ha fjernet på et potteskår (ostrakon). Den som fikk flest skår, kunne bli landsforvist i 10 år. Some use for your broken clay pots tar opp denne ideen i en nøye regissert pressekonferanse for en moderne partipolitisk organisering. Her foreslås et system som ikke er basert på valg ut fra framtidige løfter, men diskvalifisering basert på kjente handlinger. Christophe Meierhans har fått eksperter i historie, politikk og filosofi ved belgiske universiteter til å hjelpe seg med utformingen av en alternativ grunnlov. Skuespilleren vil forsøke å

overbevise oss av all sin kraft om at dette er en interessant, sannsynlig og viktig vei å gå. Vil dette endre betydningen av stat eller borger, og hvordan vil våre liv kunne se ut i et slikt samfunn? Hvordan ville staten endres, og ville det fortsatt være en stat? Kan vi forestille oss det?

“ Og av denne grunn har demokratiske stater institusjonalisert ostrakismen. Likhet er deres overordnede mål og derfor har de ostrakisert og utstøtt fra byen for et tidsrom alle de som syntes å dominere for mye gjennom deres rikdom, eller deres antall venner, eller gjennom annen politisk innflytelse. (Aristoteles).

11 – 12 april

🕒 19:00

Sted: **Studio USF**
Georgernes Verft 12

Varighet: 60 – 80 minutter

Pris: 220,- / 110,-

Kategori: Teater

Konsept og realisering:

Christophe Meierhans.

Skuespiller: Carly Wijs.

Dramaturgi: Bart Capelle.

Rådgiver: Rudi Laermans.

Outside eye: Kate McIntosh.

Akademiske konsulenter: François-Xavier Lefebvre, Jean-Benoit Pilet, Dave Sinardet.

Co-produsert av: BIT Teatergarasjen, Kaaitheter, workspacebrussels, Arts Centre Vooruit (i samarbeid med Campo).

Produksjon: Mokum

Takk til: Kunst/werk.



Kultur

En House on Fire co-produksjon med støtte fra Kulturprogrammet til den Europeiske Union.

The title is inspired by the early Athenian democratic practice of ostracism, in which citizens would engrave the name of a person they thought should be banned from the city onto pieces of broken pottery. A new constitution is presented as a press conference trying to convince you that the acts of the past are a more solid ground for democracy than promises for the future.

SPREAFICO / ECKLY Norge Catholic 1991



Foto: Andrea Spreafico

Catholic 1991 er en collage av bilder, sitater, dans, musikk, teater og ideer om det tyvende århundres slutt, om 90-tallet og den generasjonen som feiret sin ungdom disse årene. Allerede i 1991 hadde vi en idé om 80-tallet. Likevel, fjorten år etter hundreårsjippoen har vi ennå ingen klar formening om 90-tallet. Årsaken er at ingen egentlig formet disse årene. Avslutningen av forrige århundre er fortsatt i en limbo.

Catholic 1991 er en apatisk generasjons selvoptatte forsøk på botsgang for sine to synder: selvoptatthet og apati. Dette følger av at 90-tallet var et katolsk tiår. Dette vises ikke bare i et århundres avslutning og alle de endetidsforestillinger det førte med seg, med påfølgende nostalgi

og dekadanse, men katolsk betyr også universelt, noe som for alvor ble virkeliggjort med globaliseringen. Og hva var vel ikke 90-tallet om ikke barokt, patetisk, med sans for drama og sterke kontraster og klimaks? Forestillingen dykker inn i denne materien og belyser hvordan det nettopp er de katolske kulturer som er de opprinnelige former for den globale, høylytte, teatrale og dekadente 90-tallskulturen.

Catholic 1991 er et katolsk kunstverk i seg selv, en høylytt iscenesettelse, en stor og analog powerpoint om teatral representasjon gjort med scenografi, dansere og musikk, i et iherdig forsøk på å forstå og vise 90-tallet i en ikonisk og historisk sammenheng.

25 – 26 april

⌚ 19:00

Sted: **Studio USF**
Georgernes Verft 12

Varighet: 60 – 80 minutter

Pris: 220,- / 110,-

Kategori: Teater

Konsept og regi: Andrea Spreafico

Med: Roy Aernouts, Ivo Bärtsch, Martin Flack, Steve Heather, Thomas Meadowcroft, Andrea Spreafico

Dans: Ivo Bärtsch

Tekster: Roy Aernouts, Andrea Spreafico

Musikk: Thomas Meadowcroft

(Composition and performance)

Steve Heather (Performance)

Rico Repotente (Recorded guitar riffs)

Scenografi: Andrea Spreafico

Sko: T-Michael

Lys: Martin Flack

Rådgiver regi: Caroline Eckly

Co-produsert av: BIT Teatergarasjen,

Tanzfabrik, O Espaço do Tempo.

Med støtte fra: Norsk Kulturråd,
Bergen Kommune.

Catholic 1991 is a collage of images, quotes, dance, music, theatre and ideas about the end of The Twentieth Century, about the generation that celebrated its youth in these years. In 1991 we already had an idea of the 80s. Nonetheless, fourteen years after The Millennium Bug we still do not have a clue about the 90s.



Foto: Naja Lee Jensen

NAJA LEE JENSEN / KAREN TØMTE

Norge

call me a fool, but I don't wanna die

call me a fool, but I don't wanna die er et tilløp - en satsplanke mellom fortid og framtid. Det er et stykke om frihet, hvor ingenting sees klart og alle muligheter står åpne. Eller gjør de det? Er det noe vi ikke vil miste? Her i frihetens tilsynelatende retningsløse regime henger stykkets personer og dirrer. De famler rundt, mens tiden går og døden står stille.

Karen Tømte og Naja Lee Jensen har skuespillerutdannelse fra Akademi for Scenekunst. I et forsøk på å forstå hva som kunne være vår tids naturalisme, startet arbeidet med denne forestillingen hos Ibsen. På den tid Ibsen skrev sine stykker, fødtes mange av de tenkemåter som i dag er sentrale for vår forståelse av hva det vil si å være menneske. Med *call me a fool, but I don't wanna die* trekker Tømte og Lee Jensen linjene tilbake til disse store ideene når de her gir sin versjon av hva det vil si å være menneske i dagens oppjagede, informasjonsmettede og flyktige virkelighet.

Med likestilt dramaturgi og simultane handlinger, utnytter de dagens postdramatiske tradisjon og spinner en kompleks psykologisk fortelling full av realistisk gjenkjennelighet og abstraksjon.

Many of the ideas that are central to our understanding of what it means to be human originated when Ibsen wrote his plays. By staging a classic in a postdramatic way, Tømte and Jensen combine historical resources to explain our present time of haste, information flow and floating reality with the latest development in theater.

2 – 3 mai

🕒 19:00

Sted: Studio USF

Georgernes Verft 12

Variighet: 60 – 80 minutter

Pris: 220,- / 110,-

Kategori: Teater

Skrevet, instruert og produsert av:

Karen Tømte og Naja Lee Jensen.

Scenografi: Lisa Hjalmarsen.

Lysdesign: Tobias Leira.

Lyddesign: Gunnar Innvær.

Medvirkende: Emelie Trossö, Tijmen Legemate, Linn Christine Wennersten, Anders Ravn Nilsen, Lars August Jørgensen og Juli Apponen.

Manuskulent: Marit Grimstad Eggen.

Pr-fotograf: Elisabeth Holager Lund.

Co-produsert av: BIT Teatergarasjen og Black Box Teater.

Produksjonen er blitt til med støtte

fra: Norsk Kulturråd, Kulturkontakt Nord, Fritt Ord, Fond for utøvende kunstnere, Fond for Frilansere, BUDA kunstencentrum Kortrijk og apap.

Takk til: Tanzfabrik (Berlin).

apap



Kultur

Forestillingen er en del av APAP (advancing performing arts project) med støtte fra Kulturprogrammet til den Europeiske Union.



PRØVEROMMET

Våren 2014

PrøveRommet er en multikunstnerisk begivenhet som foregår annenhver mandag i BIT Teatergarasjens sesong.

På PrøveRommet kan man i uformelle og sosiale omgivelser følge med på noe av det som rører seg på undergrunnsscenen i Bergen. PrøveRommet har i 15 år eksistert som en selvstendig enhet i tillegg til den ordinære driften ved BIT Teatergarasjen, og er en unik og viktig aktør i det bergenske og vestlandske kunst- og kulturliv.

Every other Monday PrøveRommet brings life to a variety of art expressions; pictorial art, performance, literature, video art, installation art, dance, photo, theatre and more. Young artists and art interested people gather to take a look at what happens on the underground scene in Bergen.

27 januar KNIPSU
10 februar Nobel Bopel
24 februar Landmark
10 mars Bergen
Offentlige Bibliotek
24 mars Sted annonseres
7 april Landmark
28 april Østre
🕒 20:00 – 01:00

Pris: 30,-

Spørsmål?:

Kontakt koordinator **Sturla Heggdalsvik**
Mobil **+47 414 15 980**
proverommet@bit-teatergarasjen.no
Telefon **+47 55 23 22 35**

PrøveRommet er støttet av:

Norsk kulturråd og Bergen kommune
– Byrådsavdeling for kultur, kirke og idrett - seksjon for kunst og kultur.

proverommet.no
facebook.com/proverommet



CARTE BLANCHE

VÅREN 2014 Norge

PITE / SHARIFI

I forbindelse med kompaniets 25-års jubileum i 2014, feirer vi med et nytt verk, *Shadows remain silent*, av den norsk-iranske koreografen Hooman Sharifi. Hans verk er fysiske og kraftfulle og beveger seg mellom teater, dans og visuell kunst. Sharifi har bakgrunn fra street dance og hip hop, og har arbeidet utforsker følelser og strukturer som skjuler seg bak hierarki, vold, makt og overgrep. I mange av hans verk er nettopp hans egen bakgrunn det sentrale omdreingspunktet.

I tillegg til urpremiere presenterer vi *Ten Duets on a Theme of Rescue* fra 2008 av den kritikerroste koreografen Crystal Pite. Pite ser menneskekroppen fra sine mest poetiske vinkler, og verkene hennes kjennetegnes av vidd og oppfinnsomhet, og en følelse for det teatral. *Ten Duets on a Theme of Rescue* viser et nærbilde av samspillet mellom to personer. Gjennom en serie subtilt intime duetter må publikum selv bestemme hvem som redder hvem, og fra hva. Stykket ble først oppført av Cedar Lake, New York i 2008.

Foto: Yaniv Cohen

26 januar

🕒 19:00

Sted: Grieghallen

Edvard Griegs plass 1

Varighet: 70 minutter

Pris: Ordinær pris 300,-

Kategori: Dans

Medvirkende:

Shadows remain silent

Koreografi: Hooman Sharifi

Scenografi og Lysdesign:

Jens Sethzman

Dansere: Carte Blanche

Kostymer og Musikk annonseres senere.

Ten Duets on a Theme of Rescue

Koreografi: Crystal Pite

Musikk: Utvalg fra filmmusikken til *Solaris* av Cliff Martinez

Lysdesign: Jim French

Dansere fra Carte Blanche

Kostymer: Linda Chow

carteblanche.no

Turné:

20. januar Hovedscenen i Operaen

23. jan Storsalen Kulturhuset Bølgen, Larvik

26. januar Griegsalen, Grieghallen, Bergen

16. februar Olavshallen, Trondheim

4. – 5. mars Storsalen, Sandnes Kulturhus

12. – 13. mars Kilden, Kristiansand

Medprodusent Opera de Dijon.

MARIANNE VAN KERKHOVEN

05.03.1946 – 04.09.2013

Jeg må innrømme at jeg aldri før har syntes det har vært så vanskelig å skrive en tekst; ikke bare på grunn av manglende evne til å formulere den godt, men også eller hovedsakelig grunnet kampen med min egen uro og upålitelighet. Jeg håper at jeg i denne teksten kan formidle noe av det som ligger til grunn for denne indre striden.

1 Hvis en dramaturg blir bedt om å holde en tale om “rikets tilstand”, med andre ord å si noe om tingenes tilstand i teaterverdenen, er det uunngåelig at de vil si noe som har med dramaturgi å gjøre. Jeg mener man kan snakke om dramaturgi i stor og liten skala, og selv om jeg oftest foretrekker den mindre – altså de ting som kan fattes i en menneskelig målestokk – vil jeg her snakke om den store dramaturgien. Fordi det er nødvendig. Fordi jeg mener det er høyst nødvendig.

Den lille dramaturgien kan vi definere som den sonen, den strukturelle sirkelen, som ligger i og rundt en produksjon. Men en forestilling blir levende gjennom interaksjon, gjennom publikum og det som skjer utenfor dens egen sfære. Og rundt produksjonen finner vi teateret og rundt teateret ligger byen og rundt byen, så langt vi kan se, ligger hele verden og selv himmelen og alle dens stjerner. Veggene som forener alle disse sirkelene er laget av hud – de har porer, de puster. Dette blir av og til glemte.

2 Da jeg mottok den nederlandske teaterårboken i 1992 og for anledningen skulle si noe om oppblomstringen av sosialt engasjement i teateret, flimret bilder av håp og fortvilelse gjennom hodet mitt. Og nå, to år senere, i jakten på fargene i de bildene som i sin påtrengende natur definerer denne periodens identitet, er det én sterk følelse som dominerer: en stor følelse av tap, av raseri over tapet, og mangelen på den styrken som trengs for å handle mot dette tapet.

Det er bildene (du kjenner dem, de har allerede blitt en klisjé) av de tusen som blir drevet i døden så respektløst, så ynkelig og forsvarsløst, alle med et navn og et hus og venner eller barn. Det eneste som fremdeles har et navn er døden – den heter sult eller utmattelse, tyfus eller AIDS, kule eller machete.

Men ikke tenk på det: ved å gi et fradragsberettiget beløp til Røde Kors eller Leger Uten Grenser kan vi enkelt skyve disse bildene ut av samvittigheten.

Hvis det ikke var for det faktum...

The theatre is in the city and the city is in the world and its walls are of skin

3 Hvis det ikke var for det faktum at selv hjemme, der det ikke finnes massegraver eller flyktningleirer som ødelegger utsikten vår, så vedblir tapsfølelsen. Den kommunistiske verden er visket bort fra kartet, selv Cuba, bokstavelig talt den «siste øyen», er nå under sterkt press. Europa faller sammen heller enn å finne sammen, høyrevridde bevegelser og rasisme, du kjenner historien – det er også en klisjé. Begrepene vi forsvarte som prinsipper og bar med oss som verdier (likhet, demokrati, kultur, utopi, historie, osv.) virker nå som om de glir unna og renner ut i sanden.

Kanskje er vi heldige, kanskje det er nå vår tvilsomme følelse av solidaritet (tvilsom fordi den ikke blir omgjort til handling) likevel kan føre fram til erkjennelsen av at det nå ikke lenger er mulig å bare være involvert i sin egen lille dramaturgi. Verden er virkelig en helhet. Teateret er i byen og byen er i verden og veggene er av hud. Vi kan ikke unngå det som trenger gjennom porene.

I motsetning til alt som har vært og som går tapt, er bevisstheten om sammenhengene noe av det viktigste vi må finne tilbake til. Kategorien helhet og bevisstheten om helhetens dominans over delene, et av de essensielle elementene i marxistisk filosofi, framstår nå som en «god, gammeldags verdi» som vi, etter å ha gjennomgått postmoderne fragmentering, kan omfavne som en bortkommen sønn.

4 Men mottagelsen av denne og andre bortkomne sønner konfronterer oss samtidig med det faktum at de som vanligvis er blant de progressive kreftene i samfunnet – intellektuelle, kunstnere, osv. – nå har andre oppgaver å utføre enn i de glade årene etter 1968. Vi liker det lite, men vi vil måtte lære å akseptere at vår oppgave i svært stor grad vil være å takle tap, å ta på oss å forsvare verdier som står i fare for å forsvinne, med andre ord å bevare prinsippene i stedet for å oppildne til opprør rundt revolusjonære teorier. Hvis vi teaterskapere, som representanter for disse såkalte progressive kreftene, faktisk finner energi til å skape et nytt sosialt engasjement, vil det måtte bli av en annen art og karakter enn det fra 70-tallet. Den nåværende politiske perioden og de sakene som står på agendaen krever at man snarest mulig utvikler en egen tankegang og vokabular. Et språk som gjør nåtiden håndterbar.

Ut fra den komplekse floken som nåtiden i våre øyne er, vil jeg trekke ut flere problemstillinger som opptar tankene mine. Jeg vil legge dem fram for dere. De er det de er: fremdeles ufullstendige og umodne.

5 Den første gjelder historie og hukommelse, spesielt islam. Men historien begynner akkurat her og nå. Her er et par innledende tall: i 1994 var de 4723 registrerte tax- isjåførene i Brussel fra 41 ulike nasjonaliteter: 2000 av dem var belgiske, og bortsett fra det var 43 algerier, 281 iranere, 69 tyrkere, 101 tunisiere og 1062 marokkanere. Jeg nevner bare disse, men ved å studere listen kan man se at mer enn en tredjedel kom fra den muslimske verdenen. Noen områder i Brussel – men også i Antwerpen og andre byer – har utelukkende muslimske innbyggere.

For oss er disse menneskene utlendinger. Likevel leste vi en gang i historiebøkene våre at Charles Martel beseiret muslimene i nærheten av Poitiers i 732 e. Kr., og at de til slutt ble drevet ut av Europa i 1492 (hva kunne vært mer symbolsk) – etter fallet av det vesle kongedømmet Granada. Så, fra begynnelsen av det åttende til slutten av det femtende århundre – i 800 år – var muslimsk kultur en del av den dagligdagse europeiske virkeligheten, men vi «oppfattet» aldri dette i historietimene; verden ble redusert til krigsbragder. I lys av vår samtid, som vi opplever «daglig» og der historie og hukommelse igjen gjør seg gjeldende: må vi ikke revurdere disse åtte hundreårene? Har de ikke blitt gjemt bort i historiebøkene våre av ideologiske grunner? Denne rekalkibreringen, «omskrivningen» av historien i lys av nåtiden er en kontinuerlig oppgave som må utføres ikke bare med tanke på nyere historie (andre verdenskrig, kommunismen, osv.), men også for perioder som ligger lenger tilbake i tid.

I essayet *La vieille Europe* et la nôtre skrev den anerkjente middelalderforskeren Jacques Le Goff nylig: «Mer enn andre kontinenter opplever Europa en gjenopplivning av minnet. Og hvis minnet må kjempe mot glemselen og fortidens forbrytelser for å forhindre dem i å bli reproduert, må en med omsorg gi en vitenskapelig og objektiv historieskriving bygget på respekt for historien til våre felles hukommelser om Europa».

Kanskje er dette et område for samarbeid mellom Europa og den lille delen av den muslimske verdenen som lever innenfor dets grenser: å nok en gang hente fram dette felles minnet. I motsetning til Europa har ikke den muslimske verden hatt det øyeblikket av refleksjon, statskupp og revaluering på linje med den franske revolusjonen. I boken *Rethinking Islam* hevder Mohammed Arkoun at en av de pågående konsekvensene av dette er at «gapet har blitt enda større, i muslimske samfunn, mellom økningen i voldelig adferd og mulighetene som gjenstår for den intellektuelle, tenkeren eller kunstneren til å produsere verk som utgjør en motbalanse til tankens semantiske kaos og avsporing. I vestlige demokratier er det fremdeles tilstrekkelig rom for kritisk tankegang og kunstnerisk kreativitet til å kunne revurdere refleksjoner, kunnskap og politiske og moralske koder.»

Så la oss i det minste bruke denne friheten til å nå ut til de som kanskje ikke har den. Til syvende og sist vil det være akkurat like mange vakre og stygge ting i islam som det er i kristendommen.

6 For å snakke om den andre problematikken som opptar meg vil jeg også gå tilbake i fortiden, nok en gang til middelalderen og til det åttende århundret, til tiden da kampen ble utkjempet mellom ikonoklaster og ikonoduler – tilbederne av religiøse bilder. Sakens kjerne dreide seg om hvorvidt det var tillatt å lage avbildninger av Gud: om han skulle gis et synlig ansikt eller om det skulle være opp til den troendes fantasi.

Jeg vil ikke gå inn i de religiøse og spesielt ikke de politiske aspektene som er knyttet til dette og jeg er også klar over at det er takket være ikonodulene at store mengder malerier og skulpturer kunne ta form i Europa i århundrene som fulgte. Det som opptar meg her er det svært dagsaktuelle temaet om hva som kan «avbildes» og ikke – og hvilken form man må gi dette «ikke». Det som for tiden er tema for en potensiell ny strid mellom billedstormere og billedtilbedere er ikke lenger Guds ansikt, men bildet av alle grusomhetene som har blitt utført av menneskehånd.

Vi oversvømmes av bilder som har mistet sin autentisitet og som vår fantasi ikke lenger vet hvilken mening den skal gi: militærets ankomst i Somalia iscenesettes som en actionfilm. Spielbergs Schindlers Liste vises fram – selv til elever på ungdomsskolen og videregående, som grunnet vår mangelfulle historieundervisning vet svært lite om andre verdenskrig – som «sannheten om konsentrasjonsleirene». Faktisk er det en suksesshistorie fra Hollywood, presentert for publikum som resultat av en reklamekampanje i P.T. Barnums ånd. Filmskaper Claude Lanzmann, forfatter av den ni timer lange dokumentaren Shoah om livet i leirene (som kanskje ikke kan fritas fra all misunnelse på Spielbergs publikumssuksess), skrev i et avisinnlegg at «visse typer grusomhet ikke kan kommuniseres» og at «bilder (av denne grusomheten) dreper fantasien».

I møte med Holocaust og hele den andre verdenskrig, som etterhvert vil forsvinne fra vår kollektive hukommelse og begynne å bli «historie» når de siste tidsvitner er døde, i møte med alle de grusomhetene som skjer nå eller i framtiden, må kunstnere, intellektuelle og framfor alt de som arbeider i media utvikle en ny «yrkesetikk»: de har valgt mellom ikonoklasme og ikonoduli, og ansvaret for hva de viser eller ikke viser og hvordan det vises har nå blitt enormt.

Jeg tror at det faktum at avbildningene av grusomhetene jeg nevnte i begynnelsen av teksten nå har blitt klisjéer, er stort sett det som avgjør vår tvilsomme solidaritet. Vi kan ikke unnsnippe den undergravende effekten av daglig repetisjon av disse bildene (eller andre bilder). I årene som har gått har vi kjempet for forståelse for at det å lage kunst er en autonom virksomhet. Og selv om denne påstanden må fortsette å være en elementær del av arbeidsmetoden vår, kan vi ikke lenger unngå det faktum at denne autonomien ikke må føre til likegyldighet i mottagelsen av det vi skaper. Bildene vi skaper må opprettholde sin autonomi, men kunstneren må i det minste bygge opp et ansvar sammen med publikum for mottagelsen av bildene. I framtiden vil kunstneren måtte bruke all sin kreativitet på å utvikle en annen måte å se ting på, å skape bilder som hindrer grusomheten i å bli en klisjé.

7 Det tredje punktet begynner med meg selv. Alle har enkelte ting som fascinerer dem i livet, som ikke vil gi slipp. For meg har én av disse tingene alltid vært å nekte å godta at det er et skille mellom teori og praksis. Kanskje er dette den underliggende årsaken til at jeg ble dramaturg. En dramaturg er en brobygger som hele tiden er involvert i å knytte sammen teori og praksis, kunst og vitenskap, fornuft og følelser.

Jeg får bekreftet min hardnakkede tro på at teori og praksis er uløselig sammenknyttet i menneskelig samhandling hver eneste dag når jeg ser på hvordan kunstnere arbeider: teorien er der, den er i arbeidet, den blir til i arbeidsprosessen. Maleren Francis Bacon sa en gang i et intervju at «all stor kunst er dypt ordnet». Jeg har nå blitt overbevist om – som et resultat av disse observasjonene og ved å lese, gjennom samtaler og så videre – at disse stadige forsøkene på å føre sammen teori og praksis ikke bare skyldes personlig frustrasjon fra min side, men at å oppnå denne enheten i alle former for menneskelig handling er en av de viktigste historiske oppgavene på det nåværende tidspunkt.

I boken *Cosmopolis. The Hidden Agenda of Modernity*, skriver filosof og historiker Stephen Toulmin (en av akademikerne som ble intervjuet i Wim Kayzers tv-serie *Een Schitterend Ongeluk*) følgende: «Hvis det er én ting vi bør lære av erfaringene fra 1960- og 70-tallet, er det (har jeg kommet fram til) behovet for å gjenvinne visdommen fra 1500-tallets humanister og å utvikle en tankegang der den abstrakte strengheten og nøyaktigheten fra 1600-tallets »nye filosofi« kombineres med en praktisk interesse for de konkrete detaljene i menneskelivet».

At filosofien på 1600-tallet var basert på de nye oppdagelsene innen fysikk, en visshet som var avledet fra Newtons verdensbilde, var en visshet som skulle holde stand i tre hundre år. Vi deler ikke lenger denne vissheten; vår tid er tvilens tid. Takket være denne tvilen kan vi lykkes i å nok en gang forene verden og stjernene, kosmos og polis, filosofi og kunst, teori og praksis. Toulmin skriver at vi må vende tilbake til «den ærlige utforskningen av erfaringen som Montaigne og Bacon satte all sin lit til».

Erfaring bør igjen bli et nøkkelbegrep i livene våre og i tankegangen vår. Som John Berger skrev: «tilnærmingen til et erfaringsøyeblikk krever både nitidige studier (nærhet) og evnen til å knytte forbindelser (avstand). Mønsteret i det å skrive er som bevegelsene til en skyttel i en vev: gang på gang skyter den fram for så å trekke seg tilbake igjen, kommer nærmere og beveger seg på avstand igjen. Men i motsetning til skyttelen er skrivingen ikke fiksert i en ramme. Jo oftere skrivemønsteret gjentas, desto mer intimt forhold får man til opplevelsen. Hvis man er heldig, så er mening det endelige resultatet av denne intimiteten.»

8 Hvordan skal man så oppsummere alle disse impulsene, problematikkene og begrepene? De flagrer rundt sammen og endrer form etter hvert som de beveger seg. Men én følelse dominerer: følelsen av – og håp også, så vel som fortvilelse – at vi opplever en tid som selv om den kan være grusom også er fascinerende, og at vår agenda er breiddfull av store oppgaver: å finne et nytt engasjement, å motvirke tap, bevare verdier, gjenopprette enhet, rekalkibrere historien, å søke bilder for å beskrive grusomhet, å gjenoppdage erfaring, å bli som en skyttel, og så videre.

Det er mye arbeid å gjøre, og å arbeide betyr å overleve, som så velkjente eksempler som Ron Vawter og Dennis Potter har lært oss. Vi kan sette i gang med tvilen som vår faste følgesvenn. Bare én visshet tar vi med oss: dagens teater er i verden og under himmelen, dets vegger er laget av hud, de har porer, de puster. La oss prøve å ikke glemme det.

State of the Union speech (Tale om «rikets tilstand»), 1994 Theatre Festival. 1994, det samme året som folkemordet i Rwanda. Utgitt i *Etcetera* 46, oktober 1994.

Oversatt til norsk av Hanne Dale.



Ja, takk – begge deler!

Augustin og Grand Terminus er to Bergenshoteller med særpreg og atmosfære – her legges det til rette for komfort og den gode opplevelsen, uansett hva som frister deg mellom de syv fjell. Augustin er nær havnen, kjent som intimt, mens Grand Terminus er det klassiske alternativet.

Kvelden avsluttes i en av våre prisbelønte barer – Altona Vinbar eller Grand Whiskybar.

AUGUSTIN
HOTEL VINBAR BRASSERIE

GRANDTERMINUS
HOTEL KONGRESS BRASSERIE WHISKYBAR

www.augustin.no www.ght.no

B E R G E N
K U N S T H A L L

WWW.KUNSTHALL.NO

Er du dansekunstner? Jobber du med dans i Hordaland? Ta kontakt med oss!

Bergen Dansesenter er regionalt kompetansesenter for dans og jobber både på det dansekunstneriske og det dansepedagogiske feltet.

BDS er våren 2014 arrangør av
Lørdag 26. april: **Dansens Dager** i Bergen
Tirsdag 29. april: **Dans. Et sted** - mønstring
av stedsspesifikk dansekunst

Du finner oss på USF Verftet
Telefon 55 32 08 66
post@bergen-dansesenter.no
www.bergen-dansesenter.no



Å la tale. Å reise seg! av Marti Loe Bjørnstad Foto: Silje Sandodden Kise

Bergen Dansesenter er støttet av Bergen kommune, Hordaland fylkeskommune og Norsk Kulturråd.



GODE OPPLEVELSER

Bergens  Tidende

SPAR PENGER MED BTKORTET! Som BT-abonnent får du nyheter levert rett hjem hver morgen. I tillegg får du BTKortet, som gir deg muligheten til mange gode opplevelser til redusert pris.



Våren 2014 avantgarden.no

18. januar	Sesongåpningsfest!
23. – 26. januar	Ivar Furre Aam <i>Expressions of the Emotions</i>
7. – 8. februar	Helle Siljeholm <i>Miss Vertigo</i>
13. februar	Div. kunstnere: Ekstra
1. – 2. mars	Zachary Oberzan <i>Tell Me Love Is Real</i>
13. – 14. mars	NONcompany <i>KAZAK: kazak</i>
27. – 29. mars	DVELL <i>Improvisasjon person</i>
1. april	Div. kunstnere: Ekstra
3. – 4. april	Mette Edvardsen <i>well then there now</i>
8. mai	Div. kunstnere: Ekstra
10. – 11. mai	Inclusive Dance Company <i>Stjernestøv</i>
24. – 25. mai	RohdeAass produksjoner <i>Appelsiner og sitroner</i>
28. – 30. mai	Verk produksjoner <i>Stalker</i>
14. – 15. juni	Inclusive Dance Company <i>SPACE ME</i>

Black Box Teater

oslo

Våren 2014 blackbox.no

17. – 18. januar	Florentina Holzinger / Vincent Riebeek <i>Spirit</i>
24. – 26. / 28 – 31. jan. / 1. februar	Ossavy / Kolbenstvedt <i>Still In Silence</i>
30. jan. – 2. feb.	Haagenschmagen <i>Ingen har bedt om dette</i>
26. feb. – 2. mars	Fiksdal / Becker <i>HOODS</i>
6. – 9. mars	Ning / Ignas Krunglevicius <i>Reality Box</i>

Torsdag 13. – søndag 23. mars

Oslo Internasjonale teaterfestival – Contemporary Dancing

Mer informasjon på blackbox.no

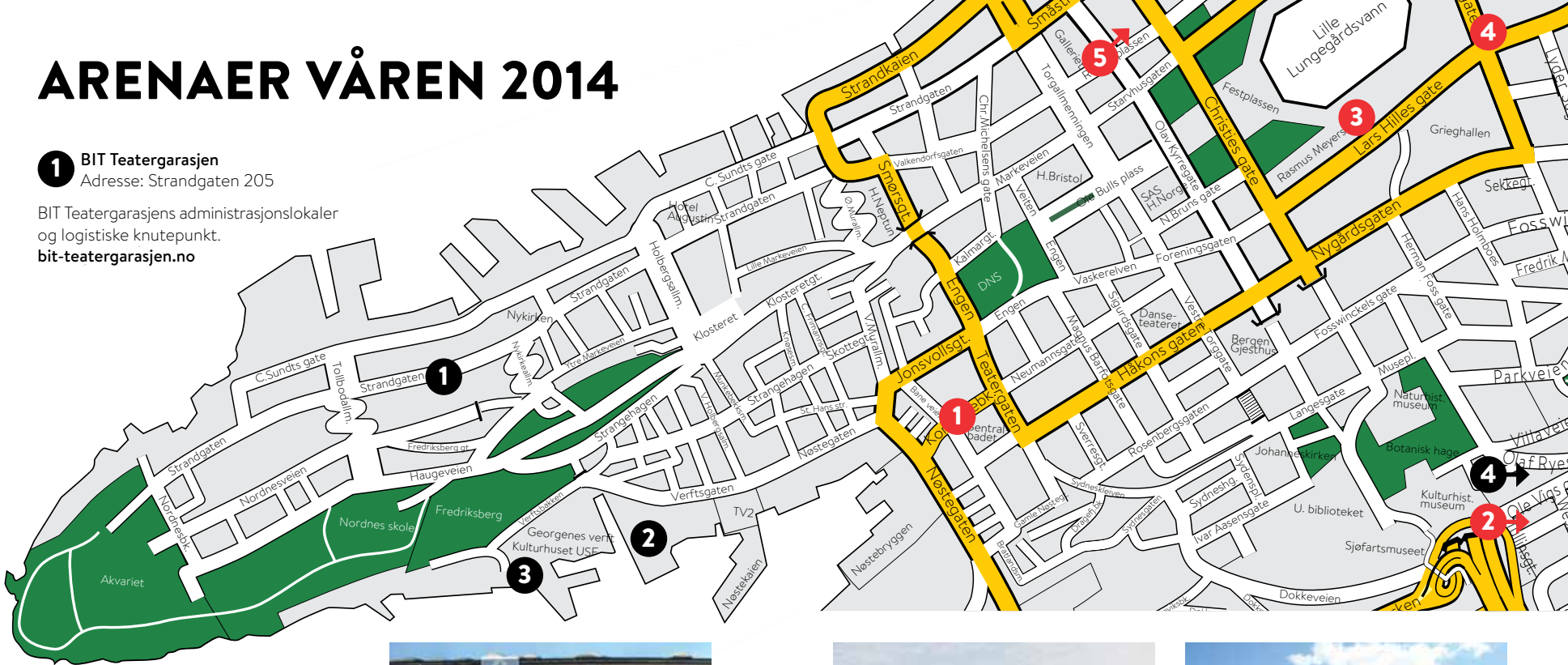
3. – 6. april	Verk Produksjoner <i>Stalker</i>
3. – 6. april	Artilleriet Produksjoner <i>Sadim</i>
24. – 27. april	Naja Lee Jensen / Karen Tømte <i>call me a fool, but I don't wanna die</i>
24. – 27. april	Brigitte & Paula Band/Lasse Marhaug <i>Stemmer fra underetasjen</i>
2. – 3. mai	Rosas <i>Fase</i>
17. mars / 29. april / 27. mai ++	

ARENAER VÅREN 2014

1 BIT Teatergarasjen

Adresse: Strandgaten 205

BIT Teatergarasjens administrasjonslokaler og logistiske knutepunkt.
bit-teatergarasjen.no



Arenaer PrøveRommet Våren 2014

- 1 KNIPSU**
Adresse: Komediebakken 9
knipsu.no
- 2 Nobel Bopel**
Adresse: Welhavens gate 64
nobelbopel.no
- 3 Landmark**
Adresse: Rasmus Meyers alle 5
kunsthall.no
- 4 Bergen Offentlige Bibliotek**
Adresse: Strøgaten 6
bergenbibliotek.no
- 5 Østre**
Adresse: Østre Skostredet 3
oestre.no



2 Studio Bergen

Adresse: Nøstegaten 119

Studio Bergen er Carte Blanche sitt hjemsted og har vært en av BIT Teatergarasjens faste arenaer i forbindelse med festivalene Oktoberdans og Meteor. Etter at Teatergarasjen ble revet har også Studio Bergen fungert som en slags hovedarena for BIT Teatergarasjens forestillinger, i tillegg til å presentere Carte Blanches egne produksjoner. I Studio Bergens foaje er det også en bar som er åpen i forbindelse med forestillingene. carteblanche.no



3 Studio USF

Adresse: Georgernes Verft 12

USF Verftet er et av favorittstedene for byens befolkning i vår- og sommermånedene, mye takket være en fantastisk fin beliggenhet og uteservering. På USF Verftets mange små og store scener skjer det i tillegg alltid noe spennende. I vår tar BIT Teatergarasjen i bruk Studio USF som arena for flere av våre forestillinger. usf.no



4 Cornerteateret

Adresse: Kong Christian Frederiks plass 4

Cornerteateret er Bergens nye viktige arena for scenekunst. Det er et teaterhus for de frie profesjonelle og for barne og ungdomsteater. Huset på Møhlenpris ble offisielt åpnet 7. september 2013 og skal være en totalarena for produksjon og visning av scenekunst, og et samlingspunkt for hele det frie scenekunstmiljøet i regionen. cornerteateret.no

MØT KUNSTNEREN / DET DET GÅR I

BIT Teatergarasjen lanserte sist høst DET DET GÅR I. Vi har i en årrekke arrangert kunstner-samtaler etter forestillingene våre under banneret MØT KUNSTNEREN, lavskuldrede møte-steder mellom kunstnere og publikum over et glass, noen saltstenger eller en boks sardiner.

I mange tilfeller er kompaniene vi programmerer i Norge for første gang, selv om flere av dem er godt etablerte i Europa. Andre ganger presenterer vi prosjekter av kunstnere vi kjenner godt der formen er ny eller innholdet er interessant å introdusere av andre årsaker. For å gi dere en anledning til å bli litt bedre kjent med forestillingers innhold før visning lanserer vi nå en serie arrangementer vi har døpt DET DET GÅR I - vi er jo bergensere tross all administrativ dialektforvirring. Vi utvider DET DET GÅR I denne våren og inkluderer et eksklusivt møte med filmskaperen Marc Eberle og konserten *I'm the man who sings Suzanne* med Zachary Oberzan. Se oversikt over arrangementene under.

Dersom du har tanker rundt en bestemt forestilling du gjerne skulle likt å diskutere, kompanier du er nysgjerrig på eller andre bidrag: Ikke nøl med å sende en epost til ingrid@bit-teatergarasjen.no. Er du eksempelvis interessert i å holde en introduksjon eller lede en publikumsprat må du gjerne ta kontakt!

ARRANGEMENTER VÅREN 2014

- 22. januar:** *Tea Time* med **Marc Eberle**. Presenteres i forbindelse med **Michael Laub / The Cambodian Space Project** (23.-24. januar).
- 24. januar:** MØT KUNSTNEREN med **Michael Laub / The Cambodian Space Project** etter *Portrait Series Battambang/Galaxy Khmer*.
- 7. februar:** MØT KUNSTNEREN med **Yaniv Cohen** etter forestillingen *How Hard Can It Be?*
- 14. februar:** DET DET GÅR I for **Madeleine Fournier & Jonas Chereaus** forestilling *Sexe Symbole*.
- 27. februar:** KONSERT *I'm the man who sings Suzanne* med **Zachary Oberzan** etter forestillingen.
- 6. mars:** DET DET GÅR I for **NONcompany** sin forestilling *KAZAK: kazak*.
- 14. mars:** MØT KUNSTNEREN med **Talking Timber** etter forestillingen *Answering Answering-Machines*.
- 28. mars:** DET DET GÅR I for **Amund Sjølie Sveens** forestilling *Economic theory for Dummies*.
- 11. april:** MØT KUNSTNEREN med **Christophe Meierhans** etter forestillingen *Some use for your broken clay pots*.
- 25. april:** DET DET GÅR I for **Spreafico/Eckly** sin forestilling *Catholic 1991*
- 2. mai:** MØT KUNSTNEREN med **Naja Lee Jensen & Karen Tømte** etter forestillingen *call me a fool, but I don't wanna die*.

MØT KUNSTNEREN arrangeres i samarbeid med Bergen Dansesenter og Fagutvalg for teatervitenskap ved Universitetet i Bergen. bergendansesenter.no

BIT Teatergarasjen launched last fall INTRODUCTION TALKS! We have hosted ARTIST TALKS after performances for many years. This autumn we are happy to introduce INTRODUCTION TALKS before selected premieres, to give you as audience an opportunity to see the performances in light of their tradition. If you would like to give an introduction or lead a public chat, please send an email to ingrid@bit-teatergarasjen.no.

TWITTER

Si din mening

Fortell oss hva du synes eller hva du lurer på på **twitter**. Legg igjen noen tanker, forventninger, reaksjoner, inntrykk eller perspektiver og del dem med oss og dine venner. Du kan også sende oss en melding direkte. Eller legge til [@teatergarasjen](https://twitter.com/teatergarasjen) i tweeten din. Har du spørsmål eller innspill, prøver vi å svare deg med en gang.

Følg oss på
twitter.com/teatergarasjen



INSTAGRAM

Del en opplevelse

bitteatergarasjen 16. september 2013
Fin #poesi fra en fin #pige under en
#fin #lampe på #fine @nobelbopel.
#prøverommet @bitteatergarasjen

Følg oss på **Instagram** og vi deler våre utfordringer, gleder og opplevelser med deg. Og har du en opplevelse eller en erfaring som best kan beskrives med et bilde eller en film-snutt, som i tillegg har noe med BIT Teatergarasjen å gjøre? Ja da kan du tagge bildet med [@bitteatergarasjen](https://twitter.com/teatergarasjen) eller **#teatergarasjen**.

Følg oss på
[instagram.com/bitteatergarasjen](https://www.instagram.com/bitteatergarasjen)



BILLETTINFO

BILLETTBESTILLING OG FORSA LG

Billetter bestilles hos Billettservice, telefon 815 33 133 eller via www.billettservice.no. Forsalg av billetter ved billettkontorene på DNS og i Grieghallen, på Posten, Narvesen og ved Billettservice sine øvrige utsalgssteder. Billettsalg ved inngang åpner 60 minutter før forestillingene starter. Reserverte billetter må hentes senest 30 minutter før forestillingsstart. Inkludert i billettprisene er en billettavgift på kr. 15,-/20,-.

TicketFast er den enkleste måten å kjøpe billetter på. Ved å bruke TicketFast som din leveringsmåte ved kjøp, mottar du billettene på E-post. Du får billettene straks og kan skrive dem ut når som helst i forkant av arrangementet. Du trenger ikke vente i billettkøer eller på brev i posten. Gå på arrangementet, vis frem billetten og gled deg.

Moderert pris gjelder for studenter, honnør og innehavere av Scenekort og BIT Teatergarasjens Kunstnerkort. Gyldig moderasjonsbevis skal medbringes og fremvises ved kjøp og inngang.

Med Kulturkort for ungdom i Hordaland får du rabatt på BIT Teatergarasjen sine forestillinger.

Bergens Tidende sine abonnenter får inntil to billetter til redusert pris ved fremvisning av BTKortet.



Ledsagerbevis aksepteres. Rullestolbrukere bes ta kontakt på forhånd for best mulig tilrettelegging.

Gratis billett på din fødselsdag! Vi inviterer til en spennende opplevelse på din dag. Billetten må bestilles på forhånd og avhentes senest 30 minutter før forestilling mot fremvisning av legitimasjon.

Kontakt oss for billettbestilling til større grupper eller for spesielle anledninger. Billetter må hentes innen 30 minutter før forestilling.

Gavekort med valgfri verdi til BIT Teatergarasjen sine forestillinger kan kjøpes i kontortid (09.00 – 16.00) eller før forestillingene.

Kjøpte billetter refunderes ikke / Forestillingene begynner pris / Ingen innslipp etter forestillingsstart.

BILLETTPAKKER

TRENGER DU NOEN ANBEFALINGER? VÆRSÅGOD! GJØR ET KUPP I SAMME SLENGEN. 30 – 40% RABATT!

Ved kjøp av 3 billetter i slengen, får du forestillingene til kr 75,-/125,- per stykk.

Du kan velge mellom 3 pakker:

Teaterpakken – her peker vi på det beste vi har å by på denne sesongen innen teater.

Dansepakken – våre anbefalinger for de danseinteresserte.

Teatersjefens valg – simpelthen de tre aller beste forestillingene ifølge Sven Åge Birkeland.

TEATERPAKKEN: velg 3 av 6 forestillinger

Michael Laub / The Cambodian Space Project (Belgia / Kambodsja)

Portrait series Battambang / Galaxy Khmer

Zachary Oberzan (USA) *Tell Me Love Is Real*

NONcompany (Norge) *KAZAK: kazak*

Talking Timber (Norge) *Answering Answering-Machines*

Amund Sjølie Sveen (Norge) *Economic theory for Dummies*

Naja Lee Jensen / Karen Tømte (Norge) *call me a fool, but I don't wanna die*

DANSEPAKKEN: 3 valgte forestillinger

Yaniv Cohen (Norge) *How Hard Can It Be?*

Madeleine Fournier / Jonas Chereau (Frankrike)

Sexe symbole (to deepen the meaning of the term)

Spreafico / Eckly (Norge) *Catholic 1991*

TEATERSJEFENS VALG: 3 valgte forestillinger

Zachary Oberzan (USA) *Tell Me Love Is Real*

Amund Sjølie Sveen (Norge) *Economic theory for Dummies*

Christophe Meierhans (Belgia) *Some use for your broken clay pots*

Billettene kan kjøpes på billettservice.no. Og med **TicketFast** får du billettene på epost med en gang. Du bare printer og tar med til arenaen.

BIT TEATERGARASJEN SIN STAB

Sven Åge Birkeland

Kunstnerisk leder
sven@bit-teatergarasjen.no

Tone Myklatun

Kontor- og økonomiansvarlig
tone@bit-teatergarasjen.no

Andreas Langenes

Kommunikasjonsansvarlig
andreas@bit-teatergarasjen.no

Rune Salomonsen

Info- og salgsmedarbeider
rune@bit-teatergarasjen.no

Anna Borcharding

Produsent
anna@bit-teatergarasjen.no

Karoline Skusest (i permisjon)

Produsent/kurator faglig program
karoline@bit-teatergarasjen.no

Ingrid Ellestad

Produsent / vikar for kurator faglig program
ingrid@bit-teatergarasjen.no

Sturla Heggdalsvik

vikar for koordinator prøverommet
proverommet@bit-teatergarasjen.no

Håvard Pedersen

Produksjonsleder
havard@bit-teatergarasjen.no

BIT Teatergarasjen engasjerer også en rekke dyktige medarbeidere i forbindelse med utviklingen av våre forestillinger. Disse uvurderlige menneskene er våre teknikere, vakter, billettører, distributører, publikumsverter og sist men ikke minst våre frivillige.

BIT TEATERGARASJEN SITT STYRE

Gunn-Vivian Eide (leder), Carl Fredrik Joys (nestleder), Jan Sæbø Johannesen, Nina Eidem, Tom Remlov, Lubna Jaffery, Ingrid Ellestad (ansattes representant) Peter Christian Frølich (vara), Jette Christensen (vara), Rune Salomonsen (vara for ansattes representant).

NETTVERK

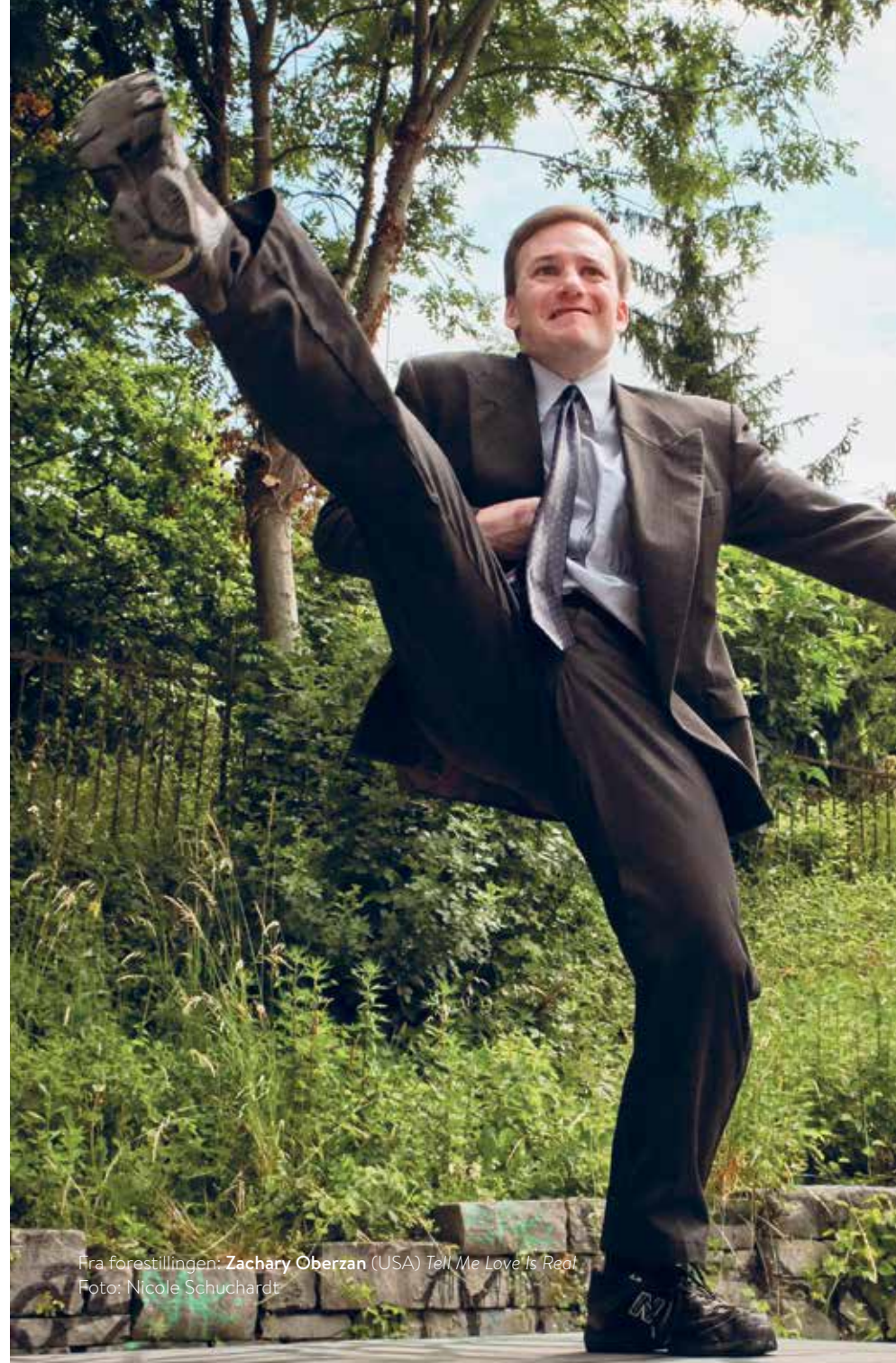
BIT Teatergarasjen har vært og er en aktiv medspiller i flere nettverk lokalt, nasjonalt og internasjonalt (eDeNPA/junge Hunde, leTM/Informal european Theatre Meeting, Nordic excellence Network, APAP, House on Fire, Festival LAB, Nettverk for Scenekunst m.fl.). Mer informasjon om de ulike nettverkene og våre partnere finner du på hjemmesidene våre.

SALGSOBJEKTER

BIT Teatergarasjen har ulike bøker og tidsskrifter i kommisjon. Informasjon om utvalg og pris er å finne på vår hjemmeside bit-teatergarasjen.no eller ved billettsalget før hver forestilling.

KONTAKTINFORMASJON

BIT Teatergarasjen, Strandgaten 205, 5004 Bergen bit-teatergarasjen.no
Telefon +47 55 23 22 35 / Telefaks +47 55 23 18 15 / info@bit-teatergarasjen.no



Fra forestillingen: **Zachary Oberzan** (USA) *Tell Me Love Is Real*
Foto: Nicole Schuchardt



Hold deg oppdatert på det som skjer:

facebook.com/BITteatergarasjen / youtube.com/BITteatergarasjen / twitter.com/teatergarasjen

Returadresse: **BIT Teatergarasjen** Strandgaten 205, N-5004 Bergen

Bergens Tidende

AUGUSTIN
HOTEL VINOBAR BRAZZERIA



BERGEN KOMMUNE



Rabatt for
BT-abbonnenter